

Algemeen

In de verslagperiode hebben wij als deputaten drie maal vergaderd, namelijk op 6 maart, 22 mei en 18 september 2014. Daarnaast is ook regelmatig overleg per e-mail gevoerd. Omdat en geen directe beslissingen moesten genomen en ook geen belangrijke agendapunten waren hebben we de geplande vergadering van 4 december laten vervallen.

Het huidige deputaatschap bestaat uit ds. P.L. Voorberg (titulair voorzitter), Prof.dr. A.L.Th. de Bruijne (samenroeper), B. Kamsteeg (secretaris en penningmeester), Mw. drs. A.E.H. van der Kolk, E. van Middelkoop (plaatsvervangend samenroeper), ds. J.B. de Rijke en mr. T.Stelpstra.

We hebben in onze vergadering van mei afscheid genomen van de deputaten drs. R. de Boer, mr.M.Koole en ds. H.E.Nieuwenhuis.

De titulair voorzitter van de afgelopen drie jaren, Ds. P.Niemeijer, is opgevolgd door de preses van de Generale Synode Ede 2014, Ds. P.L.Voorberg.

Het jaar 2014 was ook weer het jaar van de Generale Synode. Naast ons jaarrapport hebben wij ook het rapport Huwelijk en Samenlevingsvormen ingediend. Na bespreking heeft de GS Ede opdracht gegeven aan ons deputaatschap om te onderzoeken of er bij andere kerken bereidheid is om gezamenlijk deze zaak te bestuderen en tot een breed gedragen besluit te komen, en daarover aan de volgende synode (2017) te rapporteren.

Tijdens de bespreking op de GS van bovengenoemde rapporten werden afgevaardigd: de Bruijne, de Boer, Kamsteeg, Koole en van Middelkoop.

Titulair voorzitter

Zoals gebruikelijk heeft de voormalig titulair voorzitter, ds. P.Niemeijer, in januari 2014 de nieuwjaarsreceptie van Koning Willem Alexander bijgewoond.

De titulair voorzitter, ds. P.L.Voorberg, heeft in de afgelopen periode bij diverse gelegenheden acte de présence gegeven. Zijn taak is tenslotte om als 'gezicht van de kerken' op te treden. Zo heeft hij als afgevaardigde naar het Breed beraad van de Protestantse Kerken (het 'Woerdens Beraad') de jaarlijkse vergadering van 10 september bijgewoond. Op 19 september heeft Voorberg een brief geschreven aan het Breed beraad over de herdenking van vlucht MH17. Op 1 oktober was er een symposium 'geloof en seksuele diversiteit', uitgaande van het ministerie van OCW, waar hij ook aanwezig was. Naar aanleiding van een brief van de Raad van Kerken betreffende de problematiek van seksueel misbruik is de voorzitter afgevaardigd naar een bijeenkomst op 10 december waar een verklaring 'de kerk als veilige plek' is namens onze Kerken is ondertekend.

Er is door hem een brief verzonden aan de Joodse gemeenschap ivm bedreigingen in Nederland.

Op 13 januari 2015 zal Voorberg de nieuwjaarsreceptie van koning Willem Alexander bijwonen.

CIO (Interkerkelijk Contact in Overheidszaken)

De heer E. van Middelkoop is namens het deputaatschap afgevaardigd naar het CIO, waar op dit moment ongeveer 25 kerkgenootschappen samenwerken in het kader van een gemeenschappelijke belangenbehartiging in voornamelijk praktische zaken. Het CIO kent een dagelijks bestuur (Moderamen) waar hij eveneens lid van is.

Het Moderamen vergadert ong. 6 keer per jaar ter voorbereiding van de algemene vergaderingen van het CIO-plenair. Ook heeft het Moderamen tweemaal per jaar een gesprek met de voor de 'eredienst' verantwoordelijke minister, thans de Minister van Veiligheid en Justitie. Gegeven diens coördinerende verantwoordelijkheid worden met deze minister alle voor de kerken relevante onderwerpen besproken. Zo nodig wordt hem gevraagd actie te ondernemen.

Veel tijd en energie werden ook in 2014 besteed aan de zorg ANBI-regeling, de fiscale facilitering van het geven van giften. Financieel is deze regeling voor de kerken, naast de charitatieve sector en vermogensfondsen, van belang. Keerzijde van deze regeling is dat de overheid streeft naar nieuwe vormen van toezicht die op gespannen voet staan met de zelfstandigheid en vrijheid van interne inrichting van de kerken op grond van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Die vrijheid wordt door het (Moderamen van

het) CIO ten principale bewaakt zonder de legitimiteit van de wens van overheidszijde voor een beter toezicht aan te vechten. Informatie over de uitvoering van de ANBI-regeling is te vinden op de website van het CIO: www.cioweb.nl.

Met vaste regelmaat wordt door het Moderamen ook gesproken met de voorzitters van de CIO-commissies van Justitie, Onderwijs etc. Zo wordt de eenheid van optreden van het CIO bewaakt. Secundus afgevaardigde namens ons deputaatschap is mw. drs. A.E.H. van der Kolk.

CIO-Kerkgebouwenbeheer

B. Kamsteeg bezoekt als afgevaardigde naar CIO-K de vijf jaarlijkse vergaderingen.

Regelmatig kwam het onderwerp BRIM (Besluit Rijkssubsidiering Instandhouding Monumenten) aan de orde. De subsidie en de manier van verdeling is al jaren een punt van aandacht. Grondslag voor het toekennen van subsidie is de herbouwwaarde van het monument. Het is belangrijk om op provinciaal en landelijk niveau te zorgen dat we als gesprekspartner goed bekend zijn en dat we onze ideeën ventileren. Bij het onderwerp ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) kwamen diverse zaken aan de orde zoals giftenaftrek, transparantie waarbij de nieuwe transparantieregels vanaf 1 januari 2014 zijn ingegaan. De kerken moeten de gegevens uiterlijk 1 januari 2016 gepubliceerd hebben op internet. Het zou goed zijn als alles in de zomer van 2015 geregeld is.

Overige onderwerpen die aan de orde kwamen: Toekomst Religieus Erfgoed, veiligheidszorg in de kerken, omgevingswet en de zaalverhuur. Veel van de behandelde stukken zijn doorgestuurd naar het steunpunt Kerkenwerk.

CIO-Onderwijs

De commissie CIO-Onderwijs is ingesteld door CIO-plenair in 2007 ten behoeve van het godsdienstonderwijs op de openbare basisschool. Mw. drs. A.E.H. van der Kolk is als opvolgster van drs. R. de Boer afgevaardigd naar deze commissie.

Voor het Protestantse veld is er door het Bureau GVO (Godsdienstig Vormings Onderwijs) zeer veel werk verzet om ook nu weer te komen tot een correcte toewijzing van groepen (circa 1950 groepen) aan docenten (circa 300). Al met al schatten we dat nu een kleine 25.000 kinderen protestants GVO volgen, iets waarvoor we dankbaar mogen zijn.

De op initiatief van de commissie CIO-O gestarte opleidingen tot docent GVO, een zogeheten minor GVO, leverden nieuwe, jonge afstudeerders af. Deze opleidingen worden aangeboden in Assen en Utrecht. Omdat er grote verschillen zijn in de achtergrond en de opleiding van de bekwaam verklaarde docenten, die vaak jarenlang GVO gaven als vrijwilliger, is een extra scholingsaanbod ontwikkeld: Scholing op Maat. Er is grote belangstelling voor deze deskundigheidsbevordering, de cursus startte in februari 2014.

Door de commissie CIO-Onderwijs zijn de volgende adviezen uitgebracht:

- a. aan CIO: inzake het Wetsvoorstel van de heer Bisschop cs over de rol van de Onderwijsinspectie
- b. aan het bestuur van PC GVO: inzake de vraag 'wie benoemt de vertegenwoordiger van het Protestantse veld in het bestuur van het Dienstencentrum voor GVO en HVO'? Geadviseerd en ook overeengekomen is dat 'het bestuur van PC GVO benoemt na overleg met de commissie CIO-O'
- c. aan het bestuur van PC GVO:

In de vacature die ontstaat door het statutair aftreden van de heer Van der Hoek (hij bezet de bestuurszetel van de 'orthodoxe kerken' in het bestuur van PC GVO) is voorgedragen de heer W. Büdgen uit Moerkapelle, bestuurder van het Wartburg College in Rotterdam.

Het versterken van het plaatselijk draagvlak en het betrekken van plaatselijke afdelingen en commissies die zich bezig houden met GVO zal voor de komende periode weer een belangrijk aandachtspunt zijn. Dit zal gestalte kunnen krijgen in samenwerking met de landelijke Stichting voor PC GVO en met de Vergadering van Aangeslotenen.

CIO-Justitiepastoraat

Ds. J.B. de Rijke is afgevaardigd naar het CIO-J, het justitiepastoraat. De criminaliteit daalt in Nederland en/of er worden minder gevangenisstraffen uitgedeeld, hoe dan ook, het aantal formatieplaatsen voor penitentiaire instellingen neemt af. Neem daarbij dat ook de Dienst Justitiële Instellingen niet aan bezuinigingen ontkomt en het zal duidelijk zijn dat er minder werk is voor geestelijke verzorgers in justitiële instellingen, ongeacht hun geestelijke ligging. Ook ds. Geerhard Kloppenburg die vanuit onze kerken in Zwolle gevangenispredikant is, merkt dat. Dit jaar had hij boven op de 16 uur van zijn vaste contract er 8 uur bij gekregen maar die gaan er per 1 januari 2015 weer vanaf. In dat beperkte aantal uren moet er wel enorm veel werk gebeuren. Kerkdiensten, 3 per zondag moeten worden voorbereid, gespreksgroepen worden geleid, Alfacursussen worden georganiseerd. Ook zijn er diverse overlegmomenten met de verschillende disciplines die met (ex-)gevangen te maken hebben.

Er wordt binnen het CIO-J nagedacht over een centrale registratie en certificering van geestelijk verzorgers(GV's) in Justitiële instellingen. Het zou mooi zijn wanneer daarin samengewerkt had kunnen worden met de geestelijke verzorging bij Defensie. Helaas heeft men daar gekozen voor een certificering en registratie van zowel GV's met een zending als die zonder een zending. Binnen het justitiepastoraat hechten zowel de RK kerk als de Protestantse kerken aan een zending vanuit de kerk. Vanuit de RK kerk is inmiddels een Stichting opgericht die de registratie van GV's bij de overheid kan verzorgen. Ook wordt er actief nagedacht om voor GV's van de protestantse kerk permanente educatie te verzorgen.

Geestelijke verzorging is steeds minder vanzelfsprekend binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen. Dat betekent dat de GV's de waarde van geestelijke verzorging moeten blijven accentueren. Tegelijk wordt er met spanning uitgekeken naar het moment dat het onderzoek naar geestelijke verzorging dat in het parlement is toegezegd zal gaan plaatsvinden.

Overleg binnen de gereformeerde gezindte

Alle kerkverbanden opereren met hun deelname aan het Breed Beraad (Woerdens Beraad) binnen hun kerkelijk mandaat. Alle kerkverbanden vinden deelname waardevol.

Er is geen behoefte aan een officiële status (met eigen rechtspersoonlijkheid); het informele platform volstaat en voldoet. Er is ruimte voor kerkverbanden om al dan niet bij optreden-naar-buiten aan te sluiten. De politieke partijen zijn veelal georiënteerd op 'koepels'; als zodanig kan ons Beraad zich desgewenst manifesteren. Niet de macht van het getal geldt maar de inhoud van onze Boodschap is leidend.

Slot

Uit het verslag blijkt dat de kerken een bijzondere plaats innemen in het maatschappelijk veld en zeer veel ruimte krijgen van de overheid om voluit kerk te kunnen zijn. Deputaten bevelen onze overheden nadrukkelijk in uw gebed aan.